Mere end virkeligheden

Minikritikk, Maria H. Thomsen 30.01.2023

På Trøndelag senter for samtidskunst bliver man med det samme trukket ind i det univers Synnøve Sizou G. Wetten har skabt i sine film præsenteret på udstillingen *AWARENESS III*. Tre kæmpe skærme er placeret i rummet. Alle ses, da de vender mod indgangen og det store vinduesparti, som i denne udstilling fuldstændig er dækket til. Man ved ikke, hvad man møder, før man er trådt ind.

Da filmene har et superskarpt lys, bliver man helt blændet af de tre skærme. Filmenes universer virker både genkendelige og ugenkendelige. Man genkender elementer – et spejl, en plante eller mennesker – men alt har ligesom en for ren, fejlfri æstetik. Det ser kunstigt ud. Filmene er meget typiske for science fiction-genren med sin ekstremt kliniske og futuristiske look. De overtager rummet, da skærmene har et kinolignende design og strækker sig højt over publikum. Billedkvaliteten er fuldstændig skarp. Filmene virker først til at handle om det samme, men man ser hurtigt, at hver af dem har egne unikke elementer.

Synnøve Sizou G. Wetten, *Awareness III*, TSSK. Foto: Susann Jamtøy / Trøndelag senter for samtidskunst.

I alle film er der mennesker, som virker til at have en undersøgende og eksperimenterende tilgang til deres omgivelser. I filmen *Transition III* virker forholdet mellem menneskene essentielt, idet de undersøger hinanden og dem selv. I én scene er der en gruppe, der kærtegner en person. I en anden står en person og har øjenkontakt med sig selv i et spejl i et vinduesløst rum med mørke vægge.

I *Is This Now XXYX* udforsker menneskerne sine omgivelser og sin eksistens ved hjælp af planter. Planterne kærtegnes af et menneske på en måde, vi forbinder med menneskelig interaktion. Det bekræftes af, at der efter vises et menneske, som kærtegnes på samme måde som planten. Kontakten er med den samme omsorg. Planterne og menneskene undersøges derfor på samme, ikke-hierarkiske præmis.

Filmen *Becoming III* er ikke en færdig film. Dette fornemmer man, da den i kontrast til de andre film, kun skifter mellem to scener. Det virker som om, den vil kommunikere mere, end det vi får. Den bliver mere en sekundær støtte til de andre film. I scenerne, vi bliver introduceret til, er det vand, som er hovedmotivet. Mennesket flyder i vandet og er nærmest et med det. Også denne film viser menneskets eksistens på sine omgivelsers præmis. Der er ikke et hierarki mellem personen og vandet. De består begge af molekyler. Vandet er dog klinisk, det ligner mere en swimmingpool end vand fra fjorden. Filmen viser vand som koncept og ikke den ægte natur.

Synnøve Sizou G. Wetten, *Awareness III*, TSSK. Foto: Susann Jamtøy / Trøndelag senter for samtidskunst.

Alle film får mig til at associere til *Hjerne i et kar*-tankeeksperimententet. At man i virkeligheden ikke er en krop, men at man er en hjerne, der ligger i et kar koblet til en computer. Ens individuelle oplevelser og tanker er fremstillet og intet af ens virkelighed er ægte. Denne konstante udforskning af selvforståelsen kender man også fra *The Matrix*-filmene. Disse assosiasjoner bliver især forstærket af lyden fra de højtalere, som er placeret i rummet. De afspiller lyde som jeg forbinder med naturen, for eksempel fuglepip og lyden af planter i bevægelse, men måske mere vigtigt høres stemmer, der stiller spørgsmål ved, hvad vi ved i forhold til vores eksistens og sanser. Hvad ved vi? Er vi ægte? Er vi kunstig intelligens, såkaldt AI? Er vores virkelighed sand? Spørgsmålene spejler den undersøgende indfaldsvinkel, alle menneskene i filmene har. Det er som om, det er første gang, de er i kontakt med omgivelserne. Det får mig til at tænke, at menneskene måske egentlig er AI, der får tilgang til mere viden, når de eksperimenterer med omgivelserne.

Fremtiden kan virke skræmmende. Især når man tænker på jordklodens fremtid og hvordan folk vil komme til at leve. Empati er kernen i den AI, vi præsenteres for i *AWARENESS III*, hvilket står i kontrast til den vi ofte møder. AI har den dystopiske konnotation, bygget på at den ofte er repræsentant for et patriarkalsk og kapitalistisk system. Her er det istedet en queer, feministisk og hierarkiløs virkelighed, som AI'en skaber.

Synnøve Sizou G. Wetten, *Awareness III*, TSSK. Foto: Susann Jamtøy / Trøndelag senter for samtidskunst.

Jeg synes udstillingen ville have fungeret bedre, hvis skærmene var blevet brudt op. Filmene er beskrevet som tre separate film, men monteringen gjorde det svært ikke at se dem som en samlet enhed, især når deres udtryk er så ens og skærmene er placeret for tæt på hinanden. Filmene havde mange elementer, der forstyrrede hinanden, for eksempel glitch-effekter med nærmest strobelys. Jeg skulle meget aktivt selv isolere en film fra de to andre, for at se den i dens hele. Udstillingens film sætter spørgsmål ved, hvad vi definerer som vigtige elementer i livene våre. De foreslår en fremtid bygget på menneskets positive sider, som kan nedbryde giftige systemer med empati og en nærmest barnagtig tilgang til verden. Der er dog en ulighed mellem den omhu, der er lagt i filmene og præsentationen af dem. Sidstnævnte virker ikke til at være ligeså gennemført.

Synnøve Sizou G. Wetten
Awareness III
Trøndelag senter for samtidskunst
13.01. – 19.02.2023

ArtScene Trondheim søker flere skribenter til minikritikk!

Skrivekyndig og kunstinteressert?
Kontakt oss på post@artscene.no innen 28.02.23

ARTSCENETRONDHEIM

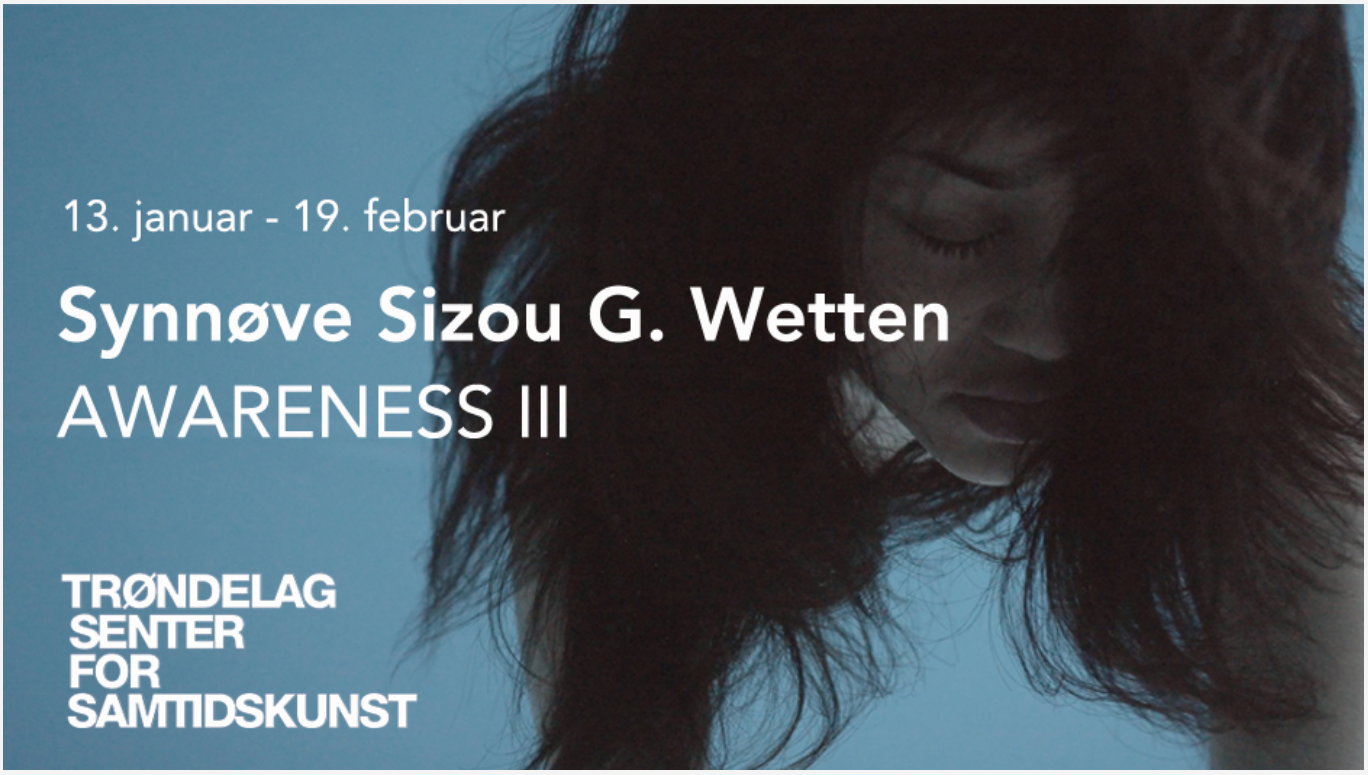

Relaterte tekster

Se alle tekster →

Kritikk Eline Bjerkan 09.12.2022

Kulturhistorisk kabinett